

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Verbo Dei Libri Tres

Helm, Heinrich

Coloniae, 1560

VD16 H 1736

Scopus sacrae scripturae perstringitur. Cap. XXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30114

- ingressus fuerat cum inani & vana fide sua, qui veste nuptiali charitatis non fuerat superindutus. Qui adhuc scopum scripturam, docet, tractat & exponit, nempe, ut audientes declinent à malo & faciant bonum: Et super omnia charitatem continuam habeant in semetipsis, quæ omnia credit, & omnia sperat: Iste viam Dei docet in veritate: Hic rectè tractat verbum veritatis: Ex sinceritate loquitur verbum dei, sicut ex deo reuelatum est, coram deo in Christo. Hic fidelis dispensator est multiformis gratiæ dei. Hic ad iustitiam plurimos erudit. Ideo sicut sol & stella fulget in æterna claritate, & super omnia bona domini sui constituitur. Qui secus tractat verbum dei, adulterator est, & eius pessimus deprauator, cuius finis erit secundum opera sua in igne æternæ damnationis.
- Psal. 33.*
1. Pet. 4.
Matt. 22.
2. Tim. 2.
2. Cor. 2.
Dan. 12.
Luc. 12.
2. Cor. 11.

Scopus sacre scripture perstringitur. Cap. XXII.

- A** **V**T autem omne os magistrorum mendacium obstruatur, & subditus fiat omnis homo deo & verbo eius, apostolum audiamus, scopum hunc quem diximus confirmantem: Omnis scriptura, inquit, diuinitus inspirata, utilis est ad docendum ignorantes, fidem videlicet & quæ fidei sunt, ut præordinati ad vitam æternam, per fidem & verbum dei instructi, in fide faciât voluntatem dei, & dignè ambulent deo & euangelio gratiæ eius, in omni opere bono fructificando.
- B** Deinde scriptura utilis est ad arguendum, negligentes videlicet & peccantes. Ille (inquit Christus) arguet mundum, de peccato infidelitatis, de iusticia, quam non faciunt & de iudicio, quod non expauescunt. Hoc fecit, qui amor, charitas, benignitas & bonitas ipsa est, spiritus sanctus. Vnde colligitur, quod in spiritu lenitatis fieri debet reprehensio & misericordia, Et si aliquando oportet aliquos durius increpare, aut tradere Satanæ in interitum.
- Rom. 3.*
2. Tim. 3.
Rom. 1.
Act. 18.
Deut. 6.
Mich. 6.
Eph. 4.
Ioan. 16.
Gal. 6.
Psal. 140.

carnis vt spiritus saluus fiat. Nihilominus iuxta vinū mor- *1. Cor. 5.*
dens & oleum leniens esse debet. Sic in arca Dei, cum vir- *Luc. 10.*
ga correctionis erat manna, omnis suauitatis saporem ha- *Heb. 9.*
bens. Sic oportet otiosos, vt laborent in vinea, adhortari: *Matt. 20.*
pigros, ne gratiam Dei in vacuum recipiant, admonere, *2. Cor. 6.*
ne acceptum talentum in sudarium inuoluant, & sub ter- *Matt. 25.*
ra recondant.

Est item scriptura utilis ad arguendum seipsum. Nam *C*
ex ea peccator discit arguere vias suas in conspectu Dei, *Iob 13.*
confiteri aduersum se iniustitias suas domino, iuxta illud: *Psal. 31.*
Ipse meipsum repræhendo: Sic Dauid dixit: Tibi soli pec- *Iob 40.*
caui, & malum coram te feci. Ego sum qui peccaui, & ego *2. Re. 24.*
iniquè egī. Sic Apostolus facit ad Timotheum: Ego blas- *& 12.*
phemus fui & persecutor &c. Et Manasses seipsum accu- *1. Tim. 1.*
sant ait: Ego peccaui super numerum arenæ maris: pecca- *2. Par. 37.*
ui domine, peccaui, & iniquitatem meam agnosco. Sic pu- *Luc. 18.*
blicanus in templo, Magdalena in cōuiuiō, Petrus in præ-
torio, Latro in cruce, accusatores sui ipsius fuerūt, & remis- *Pro. 18.*
sionem impietatum & peccatorum suorum obtinuerunt.

Tertio, scriptura utilis est ad corripiendum obstinatos, *D*
in reprobū sensum datos, conuersos in arcum prauum. *Rom. 1.*
Ideo Apostolus hereticos, cēset corripiendos. Et ad Thes- *Tit. 3.*
sella. Corripite inquietos. Sic propter iniquitatem corri-
piuntur homines. Sic & Balaam scelestus, correptionē ve- *Psal. 38.*
sanix suæ habuit subiugale animal: Sic Christus iubet vt *Num. 22.*
peccantem fratrem corripiamus. *Matt. 18.*

Quarto loco, utilis est scriptura sacra ad erudiendū re- *E*
spiscētes à diaboli laqueis in iustitia: vt vnicuiq; quod
suum est reddant. Vt sobriè, piè, & iustè viuant in hoc se- *Tit. 2.*
culo, impietate & omnibus secularibus desiderijs abnega-
tis. Et sicut prius exhibuerunt membra sua seruire immū *Rom. 6.*
ditix & iniquitati ad iniquitatem: ita nunc exhibeant ea
seruire iustitiæ in sanctificationem.

G

Quin-

F Quinto utilis est scriptura, ut ex eius institutiōe homo Dei fiat perfectus in oīm virtutum exercitio & consummatione, sicut scriptum est: Perfecti estote, sicut & pater vester cælestis perfectus est. Sic magister & doctor gentium in fide & veritate, docuit in omni sapientia, ut exhiberet oīm hominem perfectum in Christo Iesu. Hinc Salomon ait: Iustorum semita quasi lux splendens est, quia crescit in gratia & proficit, eundo de virtute in virtutē, donec pervenit ad perfectum diem gloriæ.

G Sexto, per scripturam fit homo ad omne opus bonum instructus, Dei namq; creatura noua facti sumus, renati & regenerati per aquam & verbum ex Deo, creati in Christo Iesu in operibus bonis, quæ præparauit Deus ut in illis ambulemus, fructificemus & diuites fiamus. Sic scriptura nos docet, quid, quando, quomodo, vbi, quo fine, quodli-
Matt. 5. let opus bonum (per quod lucere debemus coram homi-
Sap. 11. bus) sit faciendum. Ut omnia faciamus in numero, pondere & mensura: Ut faciamus bona opera nostra, in numero, considerando sollicitè, quæ & quanta debemus: In pondere & specie, quomodo debemus: In mēsurā, quo ordine & fine sunt facienda. Ecce, modus, species & ordo: ex quibus est bonitas in creaturis, cum in eis reperiuntur. Et quanto hæc tria absolutiora sunt in creaturis, tātō sunt meliores & Deo proximiores & chariores. Et quanto ab ijs longius receditur, tanto res et opera sunt minores momenti coram Deo. Vbi hæc magna sunt, ibi perfectum est opus, et operans magnus coram dño. Vbi parua, parua, vbi nulla, ibi et opus et operantis nihil est, coram Deo. Hæc
Philip. 2. aut Deus omnia operatur in oībus hominibus bonæ voluntatis et piæ agentibus, et viuētib; in Christo Iesu.
Rom. 11. Quia ex ipso, et per ipsum, et in ipso, sunt omnia electorum opera bona. Nā seruator noster semetipsum in mortē tradidit pro nobis, ut redimeret nos ab omī iniquitate carnis
Titi 2. et spi-

et spiritus et mundaret sibi, in sanguine suo, populū acceptabilem, sectatorē bonorum operū. Hæc autē sex, omnes doctores sancti prisci & neoterici docent cōcorditer. Vnde consequens est, tubam euangelij, hoc loci, nō solū libros canonicos designasse, cum dicit, omnis scriptura diuinitus inspirata: sed etiam sanctorū doctorū lucubrationes et documenta: per quæ canonici libri ad amūssim luculentissimē atq; verissimē sunt declarati et illustrati.

Luderanorum verò doctrina impia, sic sacra deprauatur scriptura et adulteratur, vt fides electorum et veritatis *1. Pet. 3.* obliteratur, vitia seminantur, virtutes proscribantur, mores corrumpantur, et ad omnia opera bona viri illius viæ, et mulieres, reprobī reddantur. Libentius enim de diabolo, quā de bonis operibus sermonem audiunt: Ideo opposita huic scopo docent et faciunt.

Sapientia vera suis coloribus depingitur. Cap. XXIII.

Illa est vera sapientia, quæ desursum descendit à patre luminum, in animas sanctas se transfert, & amicos *Iacob. 1.* Dei ac prophetas constituit. Hanc suis coloribus graphice *Sap. 7.* Apostolus Iacobus delineans, ait: Sapientia vera, primū pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens, plena fructibus bonis & sine omni simulatione. *Iacob. 3.* Per hanc sanati sunt & saluati, quotquot Deo placuerunt ab initio. Et neminem Deus diligit, nisi qui cum hæc sapientia inhabitat. *Sap. 7.*

Luderanorum sapientia primum impudica est, pacis impatientis, dissensiones seminans & turbationes, immoderata, pertinax & obstinata in malicia, malis consentiens, plena crudelitatis & operibus malis, & ipsissima fictio & simulatio maledicta. Nam diabolica est, terrena & animalis, *1. Ioan. 2.* diabolicos, terrenos & bestiales reddens suos professores, vt ex fructibus eorum est cernere.